

contraste viguroase și de a ține veșnic trează atenția, interesul pentru audiție. Socotim că este una dintre cele mai reușite simfonii ale compozitorului.

Subliniem cu acestea că dirijorul și orchestra ne-au restituit dincolo de o execuție foarte îngrijită, stilul specific al muzicii lui Șostakovici — ceea ce socotim că este esențial.

Oratoriul „Triumful timpului și al adevărului” de Händel la Filarmonica „George Enescu”

Filarmonica „George Enescu” depune un lăudabil efort de a oferi o stagiune cât mai bogată, mai diversă, mai plină de interes artistic. Concertele cuprind de regulă și prime audiții iar, cu concursul de data aceasta mult mai eficient dat de A.R.I.A. avem oaspeți de notorietate și de peste hotare.

În cadrul acestor strădanii se înscrie, neîndoios și prezentarea de către dirijorul Mircea Cristescu, în primă audiție, a oratoriului pentru soliști, cor și orchestră *Triumful timpului și al adevărului* de Händel. Dacă oratoriile lui Händel, au îndeobște subiecte biblice, aceasta trebuie pusă pe seama intenției compozitorului de a zugrăvi îndeobște caractere. Dar oratoriile händeliene sînt cu totul laice. Printre acestea, cel pe care l-am ascultat, lucrare de mari proporții, reprezintă o glorificare a bucuriei de viață, a triumfului adevărului, „tinerețea și veselia fiind — așa cum spune textul—adevărurile însoțitoare ale frumuseții”.

Au fost mai bine de două ore de arii, recitative, duete, terțete etc. corale și părți orchestrale scrise bogat, cu somptuozitate și cu ornamentații caracteristice pentru stilul pompos al compozitorului.

Întreaga lucrare, cu simțitoare influențe italiene și franceze, cu linii melodice frumoase, armonizate în chip cu totul consonant, se desfășoară în nu mai puțin de... 45 numere, ce poartă titluri ca „adevăr”, „timpul stăpînește totul”, „bucuria învinge durerea” etc. De la o vreme trebuie să recunoaștem însă că acest tipic al ariilor precedate de câteva acorduri, aproape adoma, la clavecin, nu sînt de natură să învieze prea mult audiția, în ciuda unor contraste de tempo, afirmate cu regularitate de la o secvență la alta. Ceea ce am apreciat în mod deosebit a fost munca de asimilare a unei asemenea uriașe „mașini” sonore în permanentă mișcare. Îndeosebi soliștii (cinci) au cîntat fie individual, fie în duete sau terțete, aproape în permanență, fiind supuși la o mare tensiune. Emilia Petrescu (soprana I) a cîntat nu numai cu apreciați-voce pură, cristalină, dar cu inteligență și cu acele accente care vădneau adîncirea sentimentelor exprimate. Mezzo-soprana Martha Kessler, foarte folosită, s-a desfășurat cu o desăvîrșită ușurință, stăpînind ireproșabil atît pasajele din registrul vocal grav cît și pe cele înalte. Tenorul George Lambrache a cîntat cu lirism și cu o ținută vocală sobră, iar basul Ionel Pantea cu gravitate și căldură. Există însă un aspect al artei lui Händel: acela al cîntului vocalizant, ornamentat excesiv, ce poate fi discutat. Ne referim la acele pasaje ale căror volute, în ha-ha-ha și he-he-he—scrise desigur în gustul timpului nu numai că au dat mult „de furcă” soliștilor dar au apărut ca o supraîncărcare, azi depășită.

O surpriză plăcută ne-a oferit (soprana a II-a), Paulina Ciocmăreanu-Stavrache pe care o ascultam pentru prima oară: voce limpede și justă, suplă și gingașă iar, la ocazie, intensă și, în general, expresivă.

Corul, dirijat de Vasile Pântea, a realizat volume sonore puternice și omogene, maiestruose, fără ca acestea să excludă, ori de cîte ori a fost cazul, cîntul nuanțat, dinamic. Orchestra, și deseori partida violoncelor, s-a afirmat în chip cu totul pozitiv iar organistul Iosif Gerstenengst a întărit, în stilul cerut, sonoritățile întregului ansamblu, ori de cîte ori a fost cazul, contribuind astfel la prezentarea fastuoasă a oratoriului.

Dirijorului Mircea Cristescu îi revine meritul de a fi coordonat o muncă artistică deosebită, încununată de o indiscutabilă izbîndă.

Pianista Sonia Vargas

Pianista peruviană Sonia Vargas, profesoară la școala de muzică „Manhattan” din New-York, a dat un recital cu piese foarte variate. În *Sonata în Do major* de Mozart, lucrare de dimensiuni restrînse dar de bogate idei melodice și subtile aspecte expresive, Sonia Vargas ne-a dezvăluit în primul rînd pianistica sa bine cizelată, acea tehnicitate, atît de necesară unei execuții de calitate. Aceasta nu reprezintă însă totul. Fără-ndoială că o simplă desfășurare metronomică a muzicii lui Mozart nu ar fi fost dorită, dar nici acele curioase încetiniri de tempo, care intrau în joc la răstimpuri, în primul *Allegro*, știrbind din fluența discursului muzical. *Andantele* a fost redat cu cantabilitate, cu o poantă exagerată de sentimentalism iar *Finalul* alert, vîvace, a fost cel mai apropiat de stilul mozartian.

Interpretarea primei părți a *Sonatinei* de Ravel realizată cu picanerie, am spune chiar cu incisivitate, a făcut loc *Menuetului* căruia pianista i-a imprimat grație; am fi dorit să deslușim totuși și acea nostalgie, acea ușoară melancolie pe care i-a comunicat-o compozitorul. *Finalul* a fost redat cu elan, cu însuflețire.

Fidelă muzicii sud-americane, Sonia Vargas nu a omis să prezinte mai întîi o piesă de Heitor Villa-Lobos, care a folosit îndeobște folclorul patriei sale. Această lucrare intitulată *Impressoes seresteiros* ne-a apărut însă înrudită mai degrabă cu muzica lui Rachmaninov decît cu muzica populară braziliană.

Am ascultat, de asemenea o piesă scurtă, dinamică, tumultuoasă, de Alberto Ginastera, compozitor argentinian de notorietate care îmbină o tehnică mai mult sau mai puțin modernă cu anumite tradiții naționale.

Piesa de rezistență majoră, lăsată pentru încheierea recitalului, a fost, indiscutabil, *Sonata în si minor* de Liszt, cînd pianista, concentrată, interiorizată a cîntat nuanțat și expresiv, reliefînd bogatul conținut emoțional al lucrării.

Tenorul George Francis Densiu

De aproape un deceniu, tenorul de origine română George Francis Densiu, din Cleveland, vine periodic în țara noastră unde concertează și totodată studiază arta cîntului.